

Inwazyjna choroba pneumokokowa (IChP) w Polsce w 2023 roku

Patrycja Ronkiewicz, Alicja Kuch, Izabela Wróbel-Pawelczyk, Marlena Kiedrowska, Agnieszka Gołębiewska, Kinga Błaszczuk, Waleria Hryniewicz, Anna Skoczyńska*

Krajowy Ośrodek Referencyjny ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego, Zakład Epidemiologii i Mikrobiologii Klinicznej, Narodowy Instytut Leków, Warszawa

Wstęp

Streptococcus pneumoniae jest głównym czynnikiem etiologicznym pozaszpitalnych zakażeń inwazyjnych, takich jak zapalenie płuc z bakterią, sepsa i zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Infekcjom tym można zapobiegać, stosując szczepionki przeciw pneumokokom.

Material i metody

Badaniem objęto wszystkie przypadki IChP z 2023 r. potwierdzone w KOROUN metodą hodowlaną oraz z wykorzystaniem metody molekularnej PCR. Izolaty poddano reidentyfikacji, serotypowaniu oraz oznaczono ich wrażliwość na antybiotyki.

Wyniki

W KOROUN w 2023 r. potwierdzono 1575 przypadków IChP. Najwyższą zapadalność odnotowano u osób 65+ (11,07/100 000), natomiast u dzieci do 2 lat i 5 lat odpowiednio 7,10 i 6,35/100 000. Największą liczbę zakażeń we wszystkich grupach wiekowych wywołały izolaty o serotypach: 3 (27,2%), 19A (10,8%), 4 (9,4%) oraz 22F (8,51%). Natomiast w grupie wiekowej <5 lat za zakażenia inwazyjne najczęściej odpowiadały izolaty o serotypach: 19A (26,7%), 3 (17,2%) i 38 (13,8%). Ogólny współczynnik śmiertelności z powodu IChP we wszystkich grupach wiekowych wyniósł 40,6% i był najwyższy u pacjentów 65+ (49,3%); należy jednak podkreślić, że dane na temat zejścia zakażenia były dostępne tylko dla 63,9% przypadków. Najwięcej zgonów w całej populacji wywołały izolaty o serotypie 3, 19A, 22F, 4 i 8. Izolaty o serotypach szczepionkowych PCV10, PCV13, PCV15 i PCV20 odpowiadały odpowiednio za 3,7%, 51,8%, 62,0% i 64,8% zakażeń u dzieci <5 lat. Wartości MIC penicyliny powyżej 0,06 mg/l wykazało 13,2% izolatów. Wśród izolatów wielolekoopornych (MDR) najczęstsze były te o serotypach 19A (63%), 19F (9%), 14 (4%) i 23A (4%).

Wnioski

Na szczególną uwagę zasługuje utrzymujący się również w 2023 r. wzrost odsetka zakażeń wywoływanych przez pneumokoki należące do serotypu 19A u dzieci poniżej 5 lat jak i w całej populacji. Antygeny tego wielolekoopornego serotypu nie są obecne w aktualnie stosowanej w Polsce szczepionce PCV10.